

PERMACULTUUR ONTWERPOPLEIDING

Twee ervaren permacultuurdocenten Michiel Busz en Fleur Jager

Anna's Tuin & Ruigte (www.annastuinenruigte.nl) is een sociaal en educatief permacultuurproject van 1 hectare in Amsterdam. De tuin heeft een moestuin, voedselbossen, verftuin, bij- & vlindertuin en een groot deel ruigte. Een aantrekkelijk groengebied waar iedereen de natuur kan beleven en kennis kan opdoen over permacultuur en stadslandbouw.

PDC IN ANNA'S TUIN & RUIGTE

Wil jij je leven verduurzamen, je eigen voedsel verbouwen, je tuin bestendig maken tegen weerextremen, je buurt vergroenen, anders gaan boeren, gemeenschappen bouwen en praktische vaardigheden opdoen? Dan is deze opleiding voor jou!

In 12 lesdagen leer je wat nodig is om zelf in de praktijk aan de slag te gaan met ontwerpen en onderhouden van permacultuurprojecten. Je kijkt op ons huidige productie- en consumptiesysteem wordt aangescherpt en je krijgt alternatieven aangereikt die wél duurzaam zijn voor de generaties na ons.

De opleiding biedt naast theorie praktische oefeningen in observeren en ontwerpen. De docenten hebben een open en interactieve docerstijl. Er is veel ruimte voor discussie en uitwisseling van ideeën aan de hand van praktijkvoorbeelden, foto en film. Ook gaan we samen aan de slag in Anna's Tuin & Ruigte.

PROGRAMMA

Dag	Datum (vrijdag)	Onderwerp
1	24 januari	Introductie tot permacultuur: geschiedenis, ethiek, complexe systemen.
2	14 februari	Permacultuur principes: ontdek de principes op het gebied van ecologie, houding en ontwerp.
3	7 maart	Basisontwerp: observeren, tekenen van een basiskaart en intekenen zones en sectoren.
4	28 maart	Complexe systemen ontwerpen: van patroon naar detail, input-output analyse, functies van het systeem bepalen, plan voor implementatie en onderhoud.
5	18 april	Bodem: bodemvoedselweb, bodemanalyse, indicatorplanten, grondverbetering met behulp van compost, mulchen, no-dig.
6	9 mei	Water: watercyclus en (regen)water zuiveren, besparen, opvangen, vasthouden of afvoeren.
7	30 mei	Boslandbouw: voedselbos, bostuin, (fruit)haag en hoe creëer je een plantengilde.
8	20 juni	Moestuun: ontwerpen, aanleg van bedden (o.a. hugelkultur), planning, polyculturen, (voor)zaaien, omgaan met plagen, oogsten en verwerken.
9	29 augustus	Interactie met natuur: ontwerpen voor het niet-menselijk leven, zone 5, dieren in het systeem, wildplukken en natuurbeleving.
10	19 september	Permacultuur in stedelijke omgeving: voor- en nadelen van de stad, stadsplanning, passief bouwen en energie in de stedelijke context.
11	10 oktober	Sociale systemen: lokale en alternatieve economie, politieke besluitvorming (sociocratie), geweldloze communicatie en het creëren van gemeenschapszin.
12	31 oktober	Presentaties en permablitz: deel je ontwerp en ga samen aan de slag in Anna's Tuin.

Gedurende de Permaculture Design Course wordt een gezamenlijke ontwerp oefening gedaan. Je sluit de PDC af met het presenteren van een eigen permacultuurontwerp van een project naar keuze. Voor het behalen van het certificaat van de PDC is een aanwezigheid van tenminste 80% verplicht.

LOCATIE

De PDC wordt gegeven in en om Anna's Tuin & Ruigte in Amsterdam. Er is een binnenlocatie vlakbij waar bij koud weer de theorielessen plaatsvinden. We gaan zoveel mogelijk naar buiten, soms ook naar andere projecten in de buurt.

Anna's Tuin & Ruigte
Science Park 904
1098 XH Amsterdam
[Klik HIER voor Google Maps](#)

N.B: De ingang is rechts naast café Polder onder de wilgenboog, tegenover Amsterdam University College

Trein: Station Amsterdam Science Park
Parkeren: achter de tuin, [HIER](#)

PERMACULTUUR

In de jaren '70 van de vorige eeuw is permacultuur door David Holmgren en Bill Mollison ontwikkeld als een antwoord op de vernietigende agricultuur die zij in Australië zagen opkomen. Er werd voedsel geproduceerd, maar ten koste van wat en met welke kwaliteit? De nadruk op snel en veel produceren, omzet draaien en winst consolideren voor de aandeelhouders hebben andere opvattingen over voedsel voor een groot deel verdrongen.

Het alternatief dat permacultuur biedt is gebaseerd op natuurlijke systemen. In een ecosysteem bestaat geen afval, groeit niets op de verkeerde plek en kun je oogsten zonder de omgeving te schaden.

Het ontwerpen van systemen die zowel de mens als de natuur dienen is waar permacultuur zich op richt. De permacultuurprincipes kun je toepassen op allerlei gebieden. Naast (stads)landbouw bijvoorbeeld ook in je sociale leven, in educatie, gezondheid en economie. Hoe je hiermee aan slag gaat en hoe je een praktische bijdrage kan leveren aan een duurzame samenleving leer je bij deze permacultuur ontwerpopleiding.

KOSTEN

Deelnamekosten: € 900,-

Early Birds betalen € 800,- (boeken vóór 30 november).

Meld je aan met naam, adres en telefoonnummer via info@annastuinenruigte.nl

Inschrijving door storting van € 100,-* op NL34 TRIO 2024 9854 91 t.a.v. Stichting Anna's Tuin & Ruigte.

Het moment van overmaken van de aanbetaling van € 100,- is bepalend voor het ontvangen van deze korting.

Er zijn drie plekken van € 400,- voor mensen met een minimuminkomen. Stuur een bericht naar info@annastuinenruigte.nl om in aanmerking te komen.

* Bij annulering van deelname wordt dit bedrag niet vergoed.

